

En ny energimärkningslag

Sammanfattning

I betänkandet behandlas proposition 2010/11:106 om en ny energimärkningslag. Genom lagen genomförs det s.k. energimärkningsdirektivet. Lagens syfte är att göra det möjligt för slutanvändare av energirelaterade produkter att välja de mest effektiva produkterna. Ändringarna föreslås träda i kraft den 20 juli 2011. Lagen (1992:1232) om märkning av hushållsapparater ska vid samma tidpunkt upphöra att gälla. Inga motioner har väckts med anledning av propositionen.

Utskottet har inget att invända mot förslaget utan föreslår att riksdagen bifaller propositionen.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Ärendet och dess beredning	4
Utskottets överväganden	5
Propositionen	5
Utskottets ställningstagande	6
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	7
Propositionen	7
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	8

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

En ny energimärkningslag

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om märkning av energirelaterade produkter. Därmed bifaller riksdagen proposition 2010/11:106.

Stockholm den 10 maj 2011

På näringsutskottets vägnar

Maria Wetterstrand

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Maria Wetterstrand (MP), Jessica Polfjärd (M), Lars Johansson (S), Hans Rothenberg (M), Carina Adolfsson Elgestam (S), Cecilie Tenfjord-Toftby (M), Ann-Kristine Johansson (S), Eva Flyborg (FP), Börje Vestlund (S), Karin Åström (S), Lars Isovaara (SD), Kent Persson (V), Borian Åberg (M), Johan Johansson (M), Ingemar Nilsson (S) och Helena Lindahl (C).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I betänkandet behandlas proposition 2010/11:106 om en ny energimärkningslag.

Inga motioner har väckts med anledning av propositionen.

Utskottets överväganden

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om märkning av energirelaterade produkter.

Propositionen

Bakgrund

Det s.k. energimärkningsdirektivet¹ antogs i maj 2010 och ska vara genomfört i medlemsstaterna senast den 20 juni 2011. Direktivets syfte är att göra det möjligt för slutanvändare av energirelaterade produkter att välja de mest effektiva produkterna, främst vad avser energieffektivitet men även när det gäller användningen av andra väsentliga resurser². Detta ska uppnås genom att energirelaterade produkter förses med information om de uppgifter som påverkar produktens användning av energi och andra väsentliga resurser. Informationen ska lämnas dels på en etikett som fästs på produkten, dels i ett informationsblad som bifogas produkten. Direktivet är ett s.k. ramdirektiv, vilket innebär att det bara anger vissa grundläggande krav som ska uppfyllas innan en produkt släpps ut på marknaden. Vilka produkter som ska omfattas av bestämmelserna nämns däremot inte i direktivet, utan de specifika märkningskraven kommer att anges i de delegerade akter som kommer att beslutas av kommissionen i form av förordningar som blir direkt tillämpliga i medlemsländerna.

Det nuvarande energimärkningssystemet, vilket baseras på ett ramdirektiv från den 22 september 1992 (92/75/EEG), har genomförts i Sverige genom lagen (1992:1232) om märkning av hushållsapparater. Anledningen till att ett nytt direktiv om energimärkning antagits är bl.a. att det gamla direktivet hade ändrats väsentligt och därför av tydlighetsskäl borde revideras samt att direktivet borde utvidgas till att omfatta fler produkter än hushållsapparater.

Inom Regeringskansliet har en departementspromemoria, En ny energimärkningslag (Ds 2010:34), utarbetats med förslag om hur direktivet ska genomföras. Promemorian har remissbehandlats. Vidare har regeringen begärt in Lagrådets synpunkter.

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/30/EU av den 19 maj 2010 om märkning och standardiserad produktinformation som anger energirelaterade produkters användning av energi och andra resurser.

² Med andra väsentliga resurser avses i direktivet vatten, kemikalier eller varje annat ämne som förbrukas av en produkt vid normal användning.

Lag om märkning av energirelaterade produkter

I propositionen föreslås det att en ny lag om märkning av energirelaterade produkter införs. Genom lagen genomförs det energimärkningsdirektiv som nämndes tidigare. Den lag som föreslås är i huvudsak uppbyggd på samma sätt som direktivet. Lagen innehåller bestämmelser om att slutanvändare av energirelaterade produkter ska ges information om dessa produkters användning av energi och andra väsentliga resurser. Information ska ges i form av märkning av produkten och av bifogad produktinformation. Däremot nämns ingen specifik produkt uttryckligen i lagen. När kommissionen antar en delegerad akt för en produkt innebär det att produkten förs in under energimärkningssystemet, och lagens bestämmelser blir tillämpliga.

Vidare föreslås det att tillsynsmyndigheten även ska utöva tillsyn enligt föreskrifterna i Europaparlamentets och rådets förordning EG nr 1222/2009 av den 25 november 2009 om märkning av däck vad gäller drivmedelseffektivitet och andra väsentliga parametrar.

Lagen föreslås träda i kraft den 20 juli 2011. Lagen (1992:1232) om märkning av hushållsapparater ska upphöra att gälla vid samma tidpunkt. Den ska dock fortsätta att tillämpas på produkter som omfattas av föreskrifter som har meddelats med stöd av den upphävda lagen. De delar av tillsynen som gäller förordning EG nr 1222/2009 föreslås träda i kraft den 1 november 2012.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har inget att invända mot regeringens förslag. Det tillstyrks följaktligen.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2010/11:106 En ny energimärkningslag:

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om märkning av energirelaterade produkter.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om märkning av energirelaterade produkter

Härigenom föreskrivs¹ följande.

Lagens innehåll

1 § Genom denna lag genomförs Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/30/EU av den 19 maj 2010 om märkning och standardiserad produktinformation som anger energirelaterade produkters användning av energi och andra resurser.

Lagen innehåller bestämmelser om att slutanvändare av energirelaterade produkter ska ges information om dessa produkters användning av energi och av andra väsentliga resurser. Informationen ska ges i form av märkning av produkten och av bifogad standardiserad produktinformation.

Lagen gäller inte begagnade energirelaterade produkter.

Definitioner

2 § I denna lag betyder

andra väsentliga resurser: vatten, kemikalier eller varje annat ämne som förbrukas av en produkt vid normal användning,

energirelaterad produkt: en produkt som omfattas av föreskrifter i en delegerad akt enligt artikel 10 i direktiv 2010/30/EU,

leverantör: en tillverkare eller en tillverkares representant eller en importör som släpper ut en energirelaterad produkt på unionsmarknaden eller som gör det möjligt att ta den i bruk på unionsmarknaden,

representant: en fysisk eller juridisk person som är etablerad inom Europeiska unionen och som av en tillverkare fått skriftlig fullmakt att handla på dennes vägnar i fråga om samtliga eller vissa av förpliktelserna enligt denna lag,

importör: en fysisk eller juridisk person som är etablerad inom Europeiska unionen och som inom sin näringsverksamhet släpper ut en produkt från tredjeland på unionsmarknaden eller som gör det möjligt att ta den i bruk på unionsmarknaden,

återförsäljare: en detaljist eller annan person som yrkesmässigt ställer ut eller bjuder ut energirelaterade produkter som är avsedda för slutanvändare, oavsett om detta ska ske genom försäljning, uthyrning eller hyrköp,

att släppa ut en produkt på unionsmarknaden: att göra en produkt tillgänglig för första gången på unionsmarknaden i syfte att den ska spridas eller användas inom unionen oavsett om det sker i vinstsyfte eller gratis och oavsett vilken försäljningsteknik som används,

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/30/EU av den 19 maj 2010 om märkning och standardiserad produktinformation som anger energirelaterade produkters användning av energi och andra resurser (EUT L 153, 18.6.2010, s. 1, Celex 32010L0030).

att ta i bruk en produkt på unionsmarknaden: att för första gången ta i bruk en produkt för avsett ändamål inom unionen.

Om det inte finns någon sådan leverantör som avses i första stycket åvilar leverantörens skyldigheter enligt denna lag varje fysisk eller juridisk person som släpper ut produkten eller som gör det möjligt att ta den i bruk på unionsmarknaden.

Etiketter och informationsblad

3 § En leverantör ska kostnadsfritt tillhandahålla en etikett och ett informationsblad till alla exemplar av en energirelaterad produkt. För inbyggda eller installerade produkter gäller detta bara om det föreskrivs i den delegerade akten som omfattar produkten.

Etiketten och informationsbladet ska innehålla den information som krävs enligt den delegerade akten för produkten och i övrigt vara utformade så att slutanvändarna kan ta del av informationen.

4 § När en energirelaterad produkt ställs ut för försäljning, uthyrning eller hyrköp till slutanvändare ska återförsäljaren eller den som i övrigt ställer ut produkten fästa etiketten på produkten. Detta ska ske på ett sådant sätt att etiketten lätt kan läsas och i övrigt på det sätt som anges i den delegerade akten. Dessutom ska informationsbladet finnas tillgängligt i anslutning till produkten.

5 § När en energirelaterad produkt bjuds ut till försäljning, uthyrning eller hyrköp på ett sådant sätt att en eventuell slutanvändare inte kan se produkten utställd ska återförsäljaren eller den som i övrigt bjuder ut produkten tydligt lämna den information som anges på etiketten och i informationsbladet på det sätt som anges i den delegerade akten.

6 § När en energirelaterad produkt säljs till slutanvändare ska säljaren se till att produkten är försedd med en etikett och att informationsbladet finns med i de handlingar som åtföljer produkten.

7 § Den som på annat sätt än det som sägs i 4 och 5 §§ gör reklam för en särskild modell av en energirelaterad produkt och i reklamen lämnar energirelaterad information eller information om priset ska i reklamen också lämna en hänvisning till produktens energieffektivitetsklass.

8 § Den som tillhandahåller tekniskt reklammaterial avseende en energirelaterad produkt och som beskriver de specifika tekniska parametrarna för produkten, ska i reklamaterialet lämna den information om produktens energianvändning som en slutanvändare kan antas behöva eller lämna information om produktens energieffektivitetsklass.

Teknisk dokumentation

9 § Leverantören ska se till att en teknisk dokumentation avseende en energirelaterad produkt upprättas. Dokumentationen ska innehålla de uppgifter som krävs enligt den delegerade akten för produkten.

10 § Leverantören ska hålla den tekniska dokumentationen tillgänglig för kontroll i fem år efter det att den sista berörda produkten har tillverkats.

Om leverantören är importör ska dokumentationen hållas tillgänglig i fem år efter det att importören importerade det sista exemplaret av produkten.

Leverantören ska på begäran hålla en elektronisk version av dokumentationen tillgänglig för tillsynsmyndigheten i en medlemsstat i Europeiska unionen och för Europeiska kommissionen. Detta ska ske inom tio arbetsdagar från det att leverantören tog emot begäran.

Förbud

11 § En energirelaterad produkt får inte förses med etiketter, märken, symboler eller påskrifter som inte uppfyller de krav som gäller för produkten, om åtgärden kan leda till missförstånd eller förväxling hos slutanvändarna om produktens användning av energi eller andra väsentliga resurser.

Upphandling

12 § Upphandlande myndigheter enligt 2 kap. 19 § lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, bör vid offentlig upphandling av energirelaterade produkter sträva efter att enbart upphandla produkter som uppfyller kriterierna för de högsta prestandanivåerna och som tillhör den högsta energieffektivitetsklassen.

Första stycket gäller dock bara vid upphandling av sådana kontrakt som avses i lagen om offentlig upphandling och vars värde uppgår till eller överstiger de tröskelvärden som anges i 3 kap. 1 § lagen om offentlig upphandling.

Tillsyn

13 § Tillsynen över efterlevnaden av denna lag, de föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen och föreskrifter i en delegerad akt enligt artikel 10 i direktiv 2010/30/EU utövas av den myndighet som regeringen bestämmer (tillsynsmyndigheten).

14 § Tillsynsmyndigheten ska se till att föreskrifterna i Europaparlamentets och rådets förordning EG nr 1222/2009 av den 25 november 2009 om märkning av däck vad gäller drivmedelseffektivitet och andra väsentliga parametrar² följs.

15 § Tillsynsmyndigheten får meddela de förelägganden och förbud som behövs för att lagen, de föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen, föreskrifterna i en delegerad akt enligt artikel 10 i direktiv

² EUT L 342, 22.12.2009, s. 46, (Celex 32009R1222).

2010/30/EU samt föreskrifterna i förordning EG nr 1222/2009 ska följas. Ett föreläggande eller förbud får förenas med vite.

Ett föreläggande angående en leverantörs skyldigheter enligt 10 § tredje stycket gäller omedelbart.

16 § Ett föreläggande enligt 15 § får avse att en leverantör ska tillhandahålla de upplysningar, handlingar, varuprover och liknande som behövs för tillsynen. Ett sådant föreläggande gäller omedelbart.

17 § För att fullgöra sina uppgifter enligt denna lag har tillsynsmyndigheten rätt att få tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen som har anknytning till den verksamhet som tillsynen avser, dock inte bostäder.

Polismyndighet ska på begäran lämna tillsynsmyndigheten den hjälp som behövs vid tillämpningen av första stycket.

En begäran enligt andra stycket får göras endast om

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan vidtas utan att polisens särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller

2. det annars finns synnerliga skäl.

18 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet för en leverantör att ersätta tillsynsmyndighetens kostnader för provtagning och undersökning av prov av

1. en energirelaterad produkt, eller

2. däck enligt Europaparlamentets och rådets förordning EG nr 1222/2009 av den 25 november 2009 om märkning av däck vad gäller drivmedelseffektivitet och andra väsentliga parametrar.

Föreskrifterna får dock bara avse fall då produkten visat sig inte uppfylla de krav som gäller enligt denna lag, enligt föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen, enligt föreskrifter i en delegerad akt enligt artikel 10 i direktiv 2010/30/EU eller enligt föreskrifter i förordning EG nr 1222/2009.

Överklagande

19 § Tillsynsmyndighetens beslut enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätt.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

1. Denna lag träder i kraft den 1 november 2012 i fråga om 14 § och i övrigt den 20 juli 2011.

2. Lagen (1992:1232) om märkning av hushållsapparater ska upphöra att gälla den 20 juli 2011.

3. Den upphävda lagen gäller dock fortfarande i fråga om produkter som omfattas av föreskrifter, som har meddelats med stöd av den upphävda lagen. Detta gäller dock inte om en sådan produkt omfattas av föreskrifter i en delegerad akt enligt artikel 10 i direktiv 2010/30/EU.